

EGYETERTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda: Budapest, IV. himzö-utca 1. sz. ... Kiadó hivatal: Budapest, IV. himzö-utca 1. sz.

Előfizetési díj: Vidékre postán vagy helyben házhoz ... Hirdetési díj: 9 hasábos pettsar egy-szett hirdetés 12 kr., többször 10 kr.

A kormány lemondása.

Meglepetésnek nem volt kellemes meglepetés, ha nem isjött épen váratlanul a felsőbb helyen, hogy „5 felségének leg-alázatosabb és legengedelmesb kormánya” nem respektálva a névnap örömeit (födöllön, melyet a gedök ellésével hoz-kapcsolatba a néphagyomány, beadta lemondását.

Megtörtént biz az. Nem az első eset e kabinet életében, s igen valószínű, hogy nem is az utolsó. Alázatossága és engedelmessége nem a felség, hanem a döntő köröknek hívott reactionarius clique irányában sokkal lekötözetebbé tette a kabinét fejt, hogy sem rá ne lehetne bírható csak némi többségre legyen kiltatása a házbán, hogy tovább is átkozassa magát azon a polezon, melyhez annyi aljasság és gonoszság fűzi.

Tisza Kálmánt mindenre képesnek hiszi a nemzet. Lemondása érzéketlenül hagyja, mert meg van győződve, hogy ha csak lehet, nem évezeti vele azt az egyetlen örömet sem, melyet még nyújtani képes, ha lemond és visszavonul, nem hagyva maga után egyebet a köynél, vénel és romlásnál, melyek kormányzatától elválaszthatatlanok.

Szerencsétlen! Még ott sem birt fölmelkedni egy fejjel a porból, a hol a tetteit uráló hiúság is megkövetelte volna. Eltévészett életére gátáló akadályként nehezített a hatalomhoz való szívós ragaszkodás, s ez nem vételt vele észre, hogy a lemondás külsőleg legalább személyes párhiveinek esékely köré emelkedetebb alakban eshetett volna meg.

Félt, hogy eléget egy deszkaszalát a hibból, mely a lemondást visszavehetle teszi, azért ovatosan jár el, mint a ki ugys tudja, hogy hitelét vissza nem szerzi soha többé semmiféle tette. Széll Kálmán lemondásának kellett oda-szoritani őt a sarokba, a hol nem volt más számára hátra, mint lemondani és gy el ő re. Mert hogy komolyan és végleg, sem politikai, sem erkölcsi, sem pénzügyi indokok által nem bírja rá lelke a lemondásra, még csak egy hajszállon lógázhajta magát a nemzetének támasztott szédítő mélység fölt, azt nemcsak jellem, hanem a lemondás körülményei tanusítják.

Széll Kálmán lemondásának indokai hozták őt oly kényszerhelyzetbe, a minőket pártja felületes embereinek megteremteni mindig mester volt. Kabinetjének pénzügyére, látva az örvényt, kiemelkedni igyekezett, ő pedig annál mélyebbre sülyedt, ha ugyan sülyedni képes, a kinek élete a szakadatlan sülyedések által a megromlott erkölcs szörnyű példánya.

Kénytelen eljátszani ő is a lemondót, mert a pénzügyi helyzetből folyó indokok, melyeket Széll előtérbe tolt, megsemmisítéssel fenyegetik, ha az A után B-t nem mond. Oly éles fegyverek a Bosznia occupatiójának pénzügyi oldalából merített fegyverek, hogy nem is kell ügyesen forgatni őket, csupán a ház asztalára tenni, s Tisza Kálmán bosnyák politikájával arról a részről is össze van morzsolva, a melyről eddig meentegetőzött, midőn elfeladását oda vágták pirulni nem képes arálhóza. A pénzügyi egyensúly helyreállítása volt a porhinto mentés, melyet a bihari pontok bádogpengéjü vezére pajszal használt, a megtámadások ellenében. „A pénzügyi bukástól kell megmenteni a hazát, s ha ez meg van, beszélhetünk a közjogi kérdésekről”, volt a sületlen jelszó, melylyel kormányt vállalt. De a pénzügyi bukás, mely számtani bizonyossággal fenyeget mióta e rendszer följogtatja a nemzetet, soha nem állt közelebb mint épen Andrassy-Tisza urak orosz szabású politikájá következtében. Vénen és vagyonon kívül elveszelhetetlen kölcsönök áldozataiba veri az országot, mi marad hát fen mentsegül, hogy feladva elveit, eladta a hazát?

Mégis van-e kiltatás rá, hogy az ország megszabadul ez embertől? Nincs! Ilyen ember csak egy van, s erre az egy emberre szüksége van a katonai reakciónak. Ő mindenre képes, s ez képesíti őt a lemondások hullámaiból kiemelkedni, mint egy nélkülözhetetlen Neptun. Mostani lemondása addig tart, míg más találkozik a kormányzásti többség biztosítására, vagy oly kisegitő eszközre, melytől visszaborzadna minden ember, de ő nem fog visszaborzadni. Már a hit, hogy ő provisoriuszerű rendszer által is kész uralkodni, mutatja mire nem találják alkalmasnak. Pedig nem szükséges, hogy ilyesre kerüljön a sor. A viszonyok és emberek utalnak rá, hogy Tisza Kálmán, ha kell, talál pénzügyminisztert, s ha pénzügyminisztere van, a felőlről intézendő pressió nálunk elégséges, hogy tengethesse gázós hatalmát, míg

vészesebb események nagy robajjal és retentó példával bosszút nem állva, letaszítják a megkuszhatatlan meredélyről.

Legyünk igazságosak. Tisza nélkülözhetlenségének egyedülvalóságát mi állapítja meg? A nemzet politikusainak gyávasága és szolgálalkúsége. Az elégedetlenség meg van, de nincs vállalkozás az elégedetlenkedőkben, hogy szakítva előéletök és elveik gyöngeségeivel s föltétlenül rendszer váltózárra törekedjenek. Kicsiben Magyarországban számos Tisza van még ott is, a hol belátják, hogy a Tisza politikája rémitően veszedelmes. — Csak odaig kell jutni a helyzet élének, hogy felőlről az eddigi rendszer fenntartását tűzzék ki kormány-programmull, s bizonyos színű politikuskok azonnal vagy visszahúzódnak, vagy melegegészenek személyváltózással. Jelenleg is Tiszának maradását ez fogja egyedül lehetővé tenni. Mihelyt döntő részről úgy állítják fel a válságot, hogy csak az eddigi uton, pusztán más lábnyomokkal és látszólagos engedményekkel: azonnal ott leszünk, hogy az elégedetlenség a parlamenti folyosók utjára menekül morogni, de kilépni a sikra és férfias bátorsággal megküzdni határozott irányban az uralkodó politika ellen, nem ijedve meg Bécsből jövő szemöldök rángatásokkal, nem képes. Tisza Kálmánnak ebben van összes ereje, s neki elég esze van hozzá, hogy az erőt kizsákmányolja.

A miniszterválság.

Tisza Kálmán ma a király nevenapján nyujtotta át gratulációjá kíséretében Gödöllőn a magyar kormány lemondó levelét.

Ennyi a miniszterválságról a napi hír. És ehez a hirhez fűződné a további kombinációk a válság eldöntése és egyebe körül.

A lemondás elfogadása, vagy el nem fogadása nem igen fog egyelőre változtatni a dolgon, miután felsőbb helyről okvetlenül kísérletet fognak tenni, hogy Tiszát rábírájk az állásában való megmaradásra, föltozott miniszteriummal. És Tisza nem azon ember, a ki kész örömet nem maradna, ha csak legfőkélebből is reménye van megállani a parlamentben Széll Kálmán nélkül, helyén bárkivel, szükség esetén a kiségitő burdorar gyanánt használt Treforttal is. De baj az, hogy kevés reménye van a parlamenti viták győzelmes átéléséhez, ha Széll Kálmánt, a mint az előre látható, különösen deákpartit oldalról többen követnék a boszniai occupatió politikai és pénzügyi oldalainak ellenzésében. Képviselelő körökben megvannak győződé, hogy csakis e körülmény lesz képes Tiszát a lemondáshoz való ragaszkodásra bírni.

Széll Kálmán szavátéves pedig olyan, mely az oly többséget, minő a mostani is képes megbontani. Széll Kálmán t. i., mint a vele intímabb viszonyban állók hirdetik, a következő számitással állott elő:

Az idei deficit 26 millió, az első occupatió-nális költség december végéig 25 millió, az 1879-ik évi rendes deficit 36 millió: ugyanezen évi occupatió-nális költség (novi-bazari expeditió számbavételével) legalább 30 millió, melyek összesen 136 millió összeget tesznek ki egyedül a magyar kincstár rovására, melyhez ha a 153 millió kölcsön konsolidálását s a mindehhez szükséges reutét s ennek kétségtelenül sülyedő árfolyamát tekintjük: kétségtelen, hogy a jövő év végéig 400 millió reute, vagy egyéb kötvény volna kibocsátandó, melyből ha az idei 76 1/2 millió refundálását kivettük is: az egy év alatt megkötenendő kölcsön még mindig közel háromszáz millióra rug. A mulhatatlan szükség új kölcsönök évráradékával tehát a magyar pénzügynek közel 40 millió évi és állandó deficittel kell küzdenie, a mely mellett ő a pénzügyi kormányzat továbbvezetését sem lelkiismeretével, sem tehetségével megegyeztetethetnek nem tartja.

A válság kiterjedésének indító okairól az a nézet, hogy Tisza semmi esetre sem szánta volna el magát a lemondásnak még csak formális beadására is, ha nem volna kénytelen belátni, hogy az országgyűlésen állása tarthatatlanná lesz. Tisza ugyanis igen jól tudta, hogy a képviselelők azon körében, a melyek vele soha sem sympathizáltak, mindig meg volt a hajlam megbuktatására. E hajlam több ízben ténylegesen ki akart törni, de részint megegyezés hiányában, részint az alkalom kedvezőtlen volta miatt várakozóban maradt. Végre abban történt hallgatag megegyezés, hogy a gazdasági kiegyezését hajgyuk saját műve gyanánt keresztülvinni, s akkor aztán mikor ezt keresztülvitte, megragadják az alkalmat és megbuktatják.

Ilyen alkalom gyanánt kínálkozott volna az ez idei költségvetés. Csak hogy Tisza idején érte sülyve volt a készüldéséről, s a budgetet előbb tárgyalta le, mint sem a kiegyezés törvényhozáson keresztül ment volna.

A Tisza megbuktatására készen álló elemeket ez megzavarta. Némelyek ennek daczára keresztülvendőknek vélték a megbuktatást a költségvetésnél; mások ellenben ragaszkodtak ahhoz, hogy ez csak a kiegyezés utáni létesítések. Amazok közül Kerápolival és Bittóval együtt többen

ki is léptek; emezek pedig Szlávyval és Gorovéval maradtak.

Széll lemondása, habár ebbeli szándéka nem volt titok, a parlament megnyitásának küszöbén mégis oly meglepőleg és váratlanul jött Tiszára, hogy kártyáit el sem rendezhette kellőleg. A parlament megnyitása után könnyebben esett volna neki, mert tájékozódva a hangulatról, számbavéve támogatóit, elhatározását ahhoz idomíthatja, és esetleg majd csak akadt volna ember a pénzügyi tázárára, a kinek árnyékában tovább édeleg a hatalom másorában. Most azonban már csak azért is, hogy bukása még csunyább ne legyen, nem volt mit tennie, mint beadni lemondását, leve a fejleményeket: akad-e ember, a ki átveszi örökségét Bosznia occupatiójának politikai és pénzügyi követhetményeivel; avagy mint tavaly történt, megint csak ő lesz az ember, a ki minderre békákkal a hatalom bírtokért, csak többséget találjon bárkiből és bárhogyan alakul. A többség kérdéses volta sodorta őt a kényszerhelyzetbe, hogy egyelőre nem maradt más választása, mint lemondani.

Szidják is Széll Kálmánt, mint a bokrot. Lajpják meg csak egy esőndes oldalválságokban; de maguk között kinéletlenül. Azt mondják kijátszotta a kabinetet. Széll hívei viszont azt mondják, hogy a hatvan millió hitelfogadására csak azzal bírták rá, hogy Andrassy a berlini kongresszuson való tüntetésnek állította ez összeget, melyre nem lesz szükség.

Széll csakis e föltétel mellett állott rá, s nem hitte, hogy megaljók, vagyis a megszállásból occupatú lesz, az occupatió pedig nemcsak a hatvan milliót nyeli el, — hanem sokkal többet.

Egyébiránt annyi bizonyosnak vehető, hogy Széll Kálmán meglehetősen solidaritásban járt el lemondásával az elégedetlen kormánypartí körökkel. Maga Gorove, mint bennefeket biztosítanak, egészen helyesli tetteit, mert türethetlenné találja a helyzetet, a melybe Tisza pártját a szavazások által szoritani akarta. És nem utolsó jelenség az sem, hogy a fővárosban levő ugynevezett Deákpartí elemek tüntetőleg tartózkodnak a kris is kitörése óta a körbe meneteltől, és Tisza Kálmán tegnap este szorosan vett mamelukjai környezetében sugott-bogott a — helyzetéről. E tartózkodás is érezteti vele, hogy aktív furesán állanak, s je kellett mondania, hogy amint akart a tüntető elemek által leszorítatni.

Mindeztal Tisza nem az az ember, a ki egy könnyen feladja a játékok. Lesz gondja rá, hogy ellensúlyozza az elégedetlenkedőket, s mostani lemondása biztosítja neki a szerepet, hogy mielőtt végképp leszorítatnék, gonosz furlangjának minden eszközeivel a kormányponcolon fertantsa magát.

Tegnap közleményünkkel sokban egybehangzó tudósításokat hoznak a bécsi lapok. Mindannyi megegyezik abban, hogy a magyar kormányt Andrassynek is buknia kell; nem különben abban, hogy b. Sennyey Pált és Majláth Györgyöt szemeltek ki az udvarnál, ki a mostani kris is netalan teljesen komolylyá alakulásakor a bonnyadalom eloszlátását tényleges közreműködéssel fogatna venni. Hanem alig hihető, hogy ezek vállalkozhatnának mostan tényleges szerepre. Az ügyek a keleti kérdésben még inkább el vannak rotva, mint voltak a gazdasági kiegyezésben. E politika még sajátabb művek Andrassy és Tisza uraknak, mint voltak a bank és váumgyi megalapodások.

A kibontakozás nehézségét rendkívül megérezhetik előtte helyen is. A király maga igyekszik elhalasztani a megoldást, hogy több ideje legyen az elhatározásra, Andrassy Gyula gróf az időközött, mely alatt a korona szőkebb tanácsában a válsággal szemben követendő magatartás megállapítatik, mehet verébészni Teresbire. Erősebb természetű elhatározás esetén ott is maradtak végleg. Ily elhatározásra azonban nehezen fogják magukat fent elszánni, s világoz, hogy minden lehetőél fognak követni, hogy lent is ujra, mint „egyedülieket” acceptálják Tiszát és Andrassyt.

Budapest, október 4.

Tisza miniszterelnök ma reggel Gödöllőre ment a miniszterium lemondásával, melyet a ma megérkezett Bedekovics, horvát miniszter, reggel szintén aláírt. Ő felsége hosszabb kihallgatásban fogadta a miniszterelnököt és föntartotta magának későbbre az elhatározását. Tisza délután 5 órakor visszajött. Ő felsége holnap korán reggel bejön Budára és a nap folyamában több politikai egyénséget fog fogadni, ezek közt — mint a „B. C.” írja — Szlávy József, Ghyeczy Kálmán és b. Simonyi Lajos urakat, hogy véleményüket a helyzet fölött meghallgassa. Mig ő felsége nem ismeri mind ezen férfiak véleményét, nem is fog határozni. Az eldöntés azonban nem lehetik soká, — írja a „Corr.” — miután az új kormányának a trónbeszéd szövegét kell megállapítania.

A nihilista párt szervezkedése napról napra előbbre halad. — Mint már említve volt, most már titkos sajtó is áll rendelkezésére. Az utolsó hat hét alatt több forradalmi lap keletkezett; a „jövő Oroszország organuma” — mint a kiadóok nevezik — egész Oroszországot szelében, hosszabban előzölnik. A rendőri hivatalok ugyan felszólítottak minden „jő-érzelmű”, hogy a „bűnös tartalom” nyomtatványokat beszoalássa; eddig azonban minden siker nélkül.

A „nemzeti kormány” pétervári lapja, urbi et orbi nyilvánítja, hogy az „illetők” elég esz-

közzel bírnak a fenálló rend megdöntésére; reményli azonban, hogy a haroz egyelőre csak a „hivatalos” Oroszország körére fog kiterjedni, s hogy a „ársadalom” maga és a czári uralom közt minden összefüggést megszakít. — Csak ha a szabadságra török e reményben is csatlakoznának, fognak aársadalomnak is, mely az abszolurakodókat megteremtette, háborút üzeni, hogy „vérrel és vassal” törjenek meg minden ellenállást.

Nem csodálhatni, hogy a testileg-lelkileg elaggó eszárút e komor belviszonyok egészen kihozták sodrából. — II. Sándor egész komolyan azon gondolkodik, hogy a koronát átadja. — Az udvar azonban a czár e szándékának ellene dolgozik, még egy Romanoff sem köszönt le; s az udvaroncok azt állítják, hogy e hallatlan esemény a czári méltóság elvének árta. — A császár ingadozik, s nem bírja a döntő szót kimondani. De akár áll be trónváltózás, akár nem, az orosz földön készülő eseményeknek utját állani nem lehet. A levegő telve van miasmákkal és annyi politikai villanyossággal, hogy az orkánnak kétségtelenül ki kell törnie.

Mint Bécsből értesül a „B. Corr.” ott naponkint állást tart azon bizottság, mely kiküldetett Bosznia közigazgatásának rendezése tárgyában munkálkodni kidolgozni. A magyar belügyminiszterium részéről Jekelfalussy miniszteri tanácsos vesz részt e bizottság tanácskozásában, mely bizottság a lehető legegyszerűbb és legolcsóbb közigazgatási szervezetet igyekszik megállapítani.

Occupatió-e hát vagy annexio?

Ez az a kérdés, a melyre Andrassy gr. még mindig adós minden kétséget kizáró, egyenes, nyílt őszinte válaszzal. S bizonyosan az az oka, hogy a conventió megkötése a törökkel mindéddig nem sikerült, hogy mig a berlini mandatum csak Boszniának és Hercegovinának csak meg szállására ad felhatalmazást: Andrassy az alatt megszbelemezni akar, de azt nem a portával, nem Európával, sem végre magyarországi hangulattal szemben kijelenteni nem meri.

Ha az ellenkezőt akarná, annak határozott, hivatalos alakban nyilvánossá tételére most már, az eddig történetek után nem lenne nagy bátorságra szükség s teljesen indokolatlan volna a habozás.

Hogy Andrassy ezjéla kezdetlől fogva az annexio: arra erős bizonyítékokat szolgáltat a „N. Fr. Pr.” következő közleménye is:

„Zágrábból érkező tudósítások elárulják, hogy a magyar kormányválságnak meg van a maga közjogi oldala is. A magyar kormány oly terveknek jutott tudomásra, melyek Boszniának a háromgy királyság keretében oly állást készítenek, mely a magyar alkotmányt is érinteni fogná. Hogy minő ez az állás, azt nem jelentik; azonban b. Heltenbach Lázárnak „Bosznia occupatiója és következményei” cím alatt épen most megjelent röpirata, mely a dualismusnak szlav izlés szerinti átalakítását készíti elő, azt bizonyítja, hogy az occupatió által okozott pénzügyi nyomorúsággal még nincs kimerítve a boszniai expeditió hatása a monarchia belviszonyaira. Lehet, hogy a magyar kormányt erről bővebb tudomása van, s hogy az is befolyt a válság siettetésére.”

Meglehet. Ámbár a magyar kormányt ezt előbb kellett volna tudnia, mielőtt az occupatió-nális politika támogatására vállalkozott.

Az annexionális terveket erősíti meg a kölni újság egy szerzejő levele is, mely fényesen illusztrálja a bosnyák származású granicsár generalis, Philippovics gazdálkodását odalenn.

Mi rejlik a nyugodt fölszin alatt, mely most Szerajevo fölött elterül, az iránt eltérők a vélemények, írja a levél. A Bosznia számára kirendelt s itt időző polgári igazgatási hivatalnokok Bosznia jövő kormányzatát tárgyzó tervet terjesztettek Philippovics elé, melynek alapszámja a polgári kormányzatnak határozott külön választása a katonától.

Bosznia közigazgatási hivatalnokai kivétel nélkül mind horvátok, nem csak származásukra, de politikai meggyőződésükre is. Az orosz lapok ama hirtelése, hogy Philippovics a német elemre fekteti a főslyt, mint magasabb kultúrelmre, — tökéletesen valótlan, Philippovics nem akar egyebet, mint egy Nagy-Kroacziát, a milyentről a legrajongóbb pánszláv valaha csak almodhatott s a milyentről a legmérsékeltb magyar csak rettegeth.

Midőn egyszer arról volt a szó, hogy e boszniai hivatalos hirlap két nyelven, németül és horvátul nyomtatassék s adassék ki, Philippovics így kiáltott föl: „En ebben az országban csak egy nyelvet ismerék.” És tökéletesen e vezérelv szerint tör-

ténik is minden. A török elemről immár szó sincsen, holott számarányra nézve még most is az a legnagyobb. A Bosznia számára eleinte kizemelt közigazgatási hivatalnokok közül a németérelműket mind hazaküldték régen.

Philippovics tökéletesen meg van győződve állásának ő felségénél rendíthetetlen voltáról s ezt nyíltan éreztetni is igyekszik.

Ezeket írják a nevezett lapnak. S a mit írnak, abban mi semmi megdöbbenőt nem találunk, mert reánk nézve nem jön váratlanul. Ha a magyar kormányt meglepi az, hogy Andrassy politikája folytán épen az történik, a minék megakadályozására irányzóitnak híresztelék, — akkor ez csak azt mutatja, hogy a magyar kormány nem látott tovább az orránál s nem volt érdemes arra helyre, a hol a legelső és legföltételebb követelmény a — távolba is látó szem.

Ha bukik, csak az benne a sajnálatos, hogy most bukik s nem már egy év előtt, a mikor még sok baj lett volna kikerülhető.

A háboru.

Bosznia ből már nem jöhettek hadműveleti, hanem csak nép leigázási hírek. Mint mindennél, hol csak keresztény felül kerekedhetik nem keresztényen, magával viszi a vallási túrelmetlenséget, az árulokást, a kétségbeesést és elnyomást. Ugy van Boszniában. Jaj most azon szegény mohamedánoknak, kik még benne maradtak Boszniában: a sokkal kisebb számú keresztények, kivált a katolikusok, most öket minden hivatalukból kiltják, minden eddig élvezett jöletől erőszakosan megfosztják és a hős osztrák hadsereg, mely csak akkor győz, ha legalább két vagy háromszoros túlerőben van, mindent, elkövet azon szerencsételenk sanyergatására, kik legszembetűnő természetűül parancsolt kötelességüket teljesítették, hogy hajzúnak védelmezték. De tapasztalni is ám, miként szeretik ott az osztrákokat. Zornikiből, Tuzlából és Bjelínából egyedül 3000 bosnyák menekült Szerbiába, 5000 a novibazari pasalikba és 8000 Albániába, nem sokára az osztrákok maguk körül még csak tarkasokat és hollókat fognak látni az ezekeknél nem kevésbé ragadozó keresztényekkel. — Most az osztrákoknak Boszniában már egyéb dolguk nincs, mint mindennél a fegyvereket beszedni.

A „P. C.” azt beszéli, hogy augusztus végén Boszniában több idegen járt, kikről több kilt, hogy szerb emissariusok, ezek mindent elkövettek, hogy az ellentállást tarthatóbbá tegyék és a népet oly nyilatkozatokra karkatá bírn, hogy mondja ki, miszerint Keleti Boszniának Szerbiahozi annexióját kívánja, és ott, hol rábeszéléssel nem győztek, pénzzel állottak elő.

Most Angliából több angol tiszt indult keleti Boszniába, hogy tanulmányozza a hegyi útegek hatását. Ez, mint mondják, azért történik, hogy ha azt látják, hogy ezen útegek valóban oly hatással bírnak, mint ki vannak kiltára, azoknak alkalmazását a brit seregnek is behozhat, kivált most az Afghanistan ellen kezdendő háboru előestéjén.

Az angolok nagyon komolyan készülnek ezen háborúra és a kormány a háboru megkezdését elhatározta. — Anglia sajnálja, hogy ezen háboru még a török s orosz háboru előtt nem kezdette, melyet jóval annak kitérőse előtt lehetett látni, a rastadi három kancellár összesküvéskor, de az ember annyira hajlandó embertársait becsületeseknek tartani, hogy mindig meghagyja magát gázguk által lepetni. — Sir Alitól, mint noha medántól a porta azt várta, hogy az oroszok ellen fog Turkesztán felé egydiversiót kezdeni, és Ahmet Kulusszi efenidit Bokharából haza hívta, hogy Sir Alitoh menjen és bírja őt ezen expeditóra, de az emir azt válaszolta, hogy ő már régóta barátja a muszáknak s így ezt nem teheti. — Anglia Törökországnak ugyanezen ügyben egy missió küldetését Kabulba tanácsolta és megígérte, hogy ezért a görög kérdésben Törökországot nem fogja cserbe hagyni, minthogy ezen ígérteget becsületesen teljesítette is, sőt még Francia és Olaszországot is rá bírta, hogy Törökországot ez ügyben ne nagyon szoritassék.

A Daily News azt írja, hogy Kalensie-ből azon jelentés érkezett, hogy az indiai kormány a Londonból kapott utasítás folytán a hadműveletek megkezdését Afghanistan ellen haledéktalanul foganatosítandja és már egy kis hadtest Tamrud ellen is nyomul. Sir Ali pedig haderőt von össze, hogy az ellentállást az invazio ellen szervezze.

A török hadseregről szomorú hírek érkeznek; annak élmelzése napról napra silányabb lesz, az elájult rosz leltű török kormány, bizván a török katonaság túrelmében, némely járadékot egészen meg vont fölük, jelesül szappant és dohánnyat. Kasszanyasában a tengerész katonák és matrózok már 26 hó óta semmi szoldot sem kaptak, innét megmagyarazhatók a gyakori szőkecs a török hadseregnél, az emberek többnyire hazájukba menekülnek és a kinek egy kis birtoka van, halála napjátig bántatlanul maradhat ott, hogy ha a hatóságokat le tudja kenyerzteni, a vesztésege a török hivatalnokoknál mindennapi dolog léven.

Muszkországából mindennap új hírek érkeznek a nihilismus terjedéséről és a titkos forradalmi bizottság működéséről. Bármennyi összeesküvést fedezzen is fel a rendőrség, ez az összeesküvéket sem nem izzeti el, sem vissza nem tartóztatja új összeesküvések kezdesétől. Mert legújában is a rendőrség ismét egy ily összeesküvés nyomára jött, melynek czéja az volt, hogy minden városban a gyármunkások hozzájárulásával a köztársaság kikiáltassék és a nép a Romanoff családot

eg, egyenlően szép, és ... hőkötési táblákat a ... házik melegen ajánl. ... lapok ... HÍRZ. ... Személyek: ... Hirdetési díj: 9 hasábos pettsar egy-szett hirdetés 12 kr., többször 10 kr. ... Nyilvtér: öt hasábos sor 30 krajczár.

